Voortgangsrapportage Provinciale Staten

Project: sanering Thermphos

Algemeen			
Periode	Q2 2019	Datum	03-07-2019
Status	Definitief		

Korte omschrijving van het project	Samen met het Rijk en North Sea Port zijn wij 1 van de 3 financiers van het project om Thermphos te laten saneren. In die hoedanigheid houden wij de voortgang van de sanering in de gaten en sturen wij samen met de 2 andere financiers bij, tot het punt dat voorbereidingen voor heruitgifte kunnen worden getroffen. Deelprojecten binnen de sanering zijn: a. Deelproject I – Fosforveilig stellen i. Veiligstellen ovens ii. Veiligstellen vaten met leidingen iii. Leidingen en tanks iv. Natte verwerking b. Deelproject II – Reststoffen i. Verwerking en opslag van afvalstoffen ii. Direct af te voeren materialen en afvalstoffen c. Deelproject III - Ontvlechting en sloop van installaties en gebouwen d. Deelproject IV – Bodemsanering	
Achtergrond	In 2014 is door Provincie Zeeland en Zeeland Seaports een akkoord met Curatoren gesloten. Er is uit de boedel € 35 miljoen ontvangen voor de veiligstelling/sanering van het Thermphos terrein. Er is een beheersorganisatie (VCB) opgericht voor toezicht en organisatie van de werkzaamheden. VCB heeft op 31 maart 2017 een nieuw plan van aanpak beschikbaar gesteld. Naar aanleiding van het adviesrapport van de Commissie Samsom werken Provincie Zeeland, Ministerie van I&W en Zeeland Seaports samen voor de totale sanering van het voormalige Thermphos-terrein. Op grond van de Samenwerkingsovereenkomst is een stuurgroep geformeerd bestaande uit een vertegenwoordiging van de drie financierende partijen. De taak van de Stuurgroep is om met inachtneming van de gezamenlijke belangen van financierende Partijen en rekening houdende met de verschillende rollen en verantwoordelijkheden van partijen, controle uit te oefenen op de Project- en beheersorganisatie en de realisatie van het Project. De Provincie is één van de drie partijen die deel uitmaakt van de stuurgroep en om die reden gedeelde verantwoordelijkheid bezit. Vanuit die hoedanigheid en positie wordt door ons college per kwartaal gerapporteerd over het project Thermphos. Deze stuurgroep ressorteert onder het Bestuurlijk Overleg, eveneens ingesteld op grond van de Samenwerkingsovereenkomst.	
Relevante besluiten	GS	18 april 2018 ondertekende Samenwerkingsovereenkomst Sanering voormalig Thermphos terrein.

	PS	In vervolg op het rapport Samsom heeft op 3 en 10 november 2017 PS het statenvoorstel ten aanzien van de implementatie van het rapport Samsom en de dekking daarvan (DIP-163) vastgesteld. Op basis daarvan hebben GS een financiële overeenkomst en een samenwerkingsovereenkomst gesloten met het ministerie van I&W en Zeeland Seaports voor de sanering van het Thermphos-terrein.

Betrokkenen		**Akkoord**
Bestuurlijk opdrachtgever	dhr. Drs. J. de Bat	
Ambtelijk opdrachtgever	dhr. Drs. L.M.L.M. Prevaes	
Projectleider	dhr. L.J. Schipper	
Voortgang algemeen	Provincie De Stuurgroep is in het 2e kwartaal 2x bijeen geweest. In de bijeenkomst is de kwartaalrapportage Q1-2019 vastgesteld/beoordeeld en zijn aan de hand daarvan middelen beschikbaar gesteld. Tevens zijn de door VCB opgestelde maandrapportages besproken (in de maanden waar geen kwartaalrapportages geleverd wordt). VCB VCB geeft in de kwartaalrapportage Q1-2019 aan dat de sanering met de kennis van dat moment te verwachten voldoende middelen beschikbaar te hebben, met het ter beschikking gesteld budget van in totaal € 129,5 miljoen (€ 111,7 miljoen taakstellend budget en € 17,8 miljoen risicoreserve). Verder geeft VCB aan dat met de huidige kennis de planning, afronding van de totale sanering nog steeds eind 2020 plaats kan vinden. De afschaling van de bedrijfsbrandweer is goedgekeurd en kan per 1 april 2019 worden ingevoerd. In de kwartaalrapportage Q1-2019 is door VCB een opsomming gegeven van de volgens hen belangrijkste werkzaamheden die in Q1 zijn uitgevoerd. Hieronder volgt een beperkte opsomming van deze werkzaamheden: Fosfor veilig stellen -De cleaning van RA besmet staal verloopt goed. -De verwerking via de calciner loopt gestaag door. Inmiddels zijn er meer dan 1000 big bags calcinaat geproduceerd. Duidelijk is wel dat de initieel ingeschatte hoeveelheden in werkelijkheid veel hoger liggen. Momenteel is de inschatting dat er minimaal een verdubbeling van de hoeveelheid is. Momenteel wordt uitgezocht of dit invloed heeft op de financien en/of de einddatum - De schoorstenen van het ovenhuis die niet meer worden gebruikt zijn afgehesen	

	Reststoffen -580 ton erts uit de Kathedraal afgevoerd. Ontvlechting en sloop installaties en gebouwen -Asbestsaneringen vinden plaats op diverse locaties: Ovenhuis, Sinterfabriek, Dagbunker gebouw, Natzuurfabriek. -Het Dagbunker gebouw is gesloopt tot aan de fundatie. -De middenopslag voor radioactief materiaal is leeggemaakt en ontmanteld. Bodemsanering -Bodemonderzoeken over het gehele terrein worden uitgevoerd. Ca 80% is onderzocht. -Grote delen van het terrein worden al opgeschoond (oa. verwijderen van verhardingen en waar mogelijk sporen.		
Voortgang projectfase	**Perc gereed**	**Begin**	**Eind**
Initiatiefase	100		
Definitiefase	100		
Ontwerpfase	100		
Voorbereidingsfase	100		
Realisatiefase	66	10-10-2014	31-12-2020
Nazorgfase	0	01-01-2021	30-06-2021
Beheersaspecten	**Status**	**Toelichting**	
Geld		Provincie De provinciale bijdrage gerekend vanaf 1 april 2017 is 41,75 miljoen euro. Daarvan is 28,6 miljoen euro sindsdien aan VCB betaald ten behoeve van beheers- en organisatiekosten en de sanering van het voormalige Thermphos-terrein. De financiële overeenkomst waarin de financiële verantwoordelijkheden van Rijk, Provincie en Zeeland Seaports zijn vastgelegd, is ondertekend op 20 en 21 december door de drie partijen. In de samenwerkingsovereenkomst tussen ministerie I&W, Zeeland Seaports en Provincie Zeeland worden de procedures voor besluitvorming over risico's en meerkosten opgenomen. De Samenwerkingsovereenkomst is ondertekend op 12, 17 en 18 april 2018 door de drie partijen. Aangezien er in het totale project en met name in de latere stappen nog veel onzekerheden zijn, kan niet met zekerheid worden aangegeven dat er geen sprake zal zijn van kostenoverschrijdingen die de opgenomen risicoreserve gaan overschrijden.	

		De afgelopen maanden en jaren is gezocht naar europese subsidiemogelijkheden. Daartoe zijn meerdere gesprekken gevoerd. Door lobby zijn verschillende deuren geopend om binnen reguliere subsidiestromen (LIFE) te zoeken naar mogelijkheden. De complexiteit van het project, het lastig kunnen beschrijven van een saneringsmethode en de snellere voortgang van het project t.o.v. de subsidie-openstellingen maakte dit proces ingewikkeld. De partijen hebben gezamenlijk besloten dat verder gaan op het LIFE-spoor geen nut heeft. Dit neemt niet weg dat de sanering Thermphos een groot beslag heeft gelegd op middelen van de provincie Zeeland en North Seaport. Deze middelen zijn daardoor niet beschikbaar voor onder andere economische ontwikkelingen. In reguliere contacten met Europarlementariers en via onze lobbyisten zal hier aandacht voor gevraagd worden. VCB Door VCB is aangegeven dat zij met de huidige kennis verwachten voldoende middelen beschikbaar te hebben, met het ter beschikking gestelde totale budget (€111,7 miljoen + €17,8 miljoen risicoreserve). De verdeling over de partijen, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst is als volgt: Rijk 27,7 miljoen Zeeland Seaports 47,7 miljoen Provincie Zeeland 41,75 miljoen Bijdrage vòòr april 2,37 miljoen Van Citters Beheer 9,98 miljoen Een gedetailleerd financieel overzicht over het project van VCB ligt onder geheimhouding ter inzage.	
		vorige status:	

Organisatie		Provincie De interne organisatie is na de ondertekening van de Samenwerkingsovereenkomst aangepast aan de nieuwe situatie en verantwoordelijkheidsverdeling tussen de 3 partijen. De Provincie vervult daarnaast de voorzittersfunctie en de secretariaatsfunctie voor de Stuurgroep Thermphos en het Bestuurlijk Overleg Thermphos.
		vorige status:
Risico's		Provincie Met het sluiten van de financiële overeenkomst en de samenwerkingsovereenkomst zijn een aantal risico's verminderd. Tegelijkertijd blijven risico's aanwezig gezien het uiterst complexe dossier en de 1/3e verantwoordelijkheid die wordt genomen voor de totale sanering. De risico's van VCB zijn daarmee ook risico's voor ons. We kunnen ze echter niet rechtstreeks beheersen, alhoewel we (samen met de andere financiers) wel kunnen sturen bij de samenwerking tussen VCB en betrokken overheidsorganisaties. Wij houden toezicht op VCB en controleren of zij de juiste kennis en ervaring hebben om deze klus te klaren. Daarom is in 2018 de Stuurgroep Thermphos maandelijks bijeen gekomen, waarbij VCB bevraagd wordt op de voortgang en risicobeheersing. Toenemende of afnemende risico’s zijn geen verantwoordelijkheid van de drie financiers, maar de verantwoordelijkheid van VCB. De (inschatting van de)risico's zoals deze in de rapportage naar voren komen zijn daarom onder 'status' zijn dan ook ingegeven door de risico's die door VCB, als saneerder, worden gezien. VCB Het risicodossier is opnieuw doorgenomen. De belangrijkste overblijvende risico’s zijn: - De bedrijfszekerheid van de Calciner en de werkelijk te verwerken hoeveelheid slik; - Het bepalen van effectieve reinigingsmethoden voor RA besmette materialen is afgerond. De methode is begin 2019 geïmplementeerd (gritten). De afvoer van

		overig RA-besmet materiaal blijft een aandachtspunt; - Stillegging van werkzaamheden als gevolg van een fosforbrand totdat de fabriek 'fosfor veilig 'is. Conform afspraak in de Samenwerkingsovereenkomst is door VCB een inventarisatie van de actuele veiligheidsrisico's aan het bevoegd gezag (provincie) toegezonden. Op verzoek heeft VCB in december aanvullende informatie toegezonden. Door ons college is op basis van de advisering door DCMR Milieu Rijnmond bepaald dat de actuele risico's voor omwonenden voldoende in kaart zijn gebracht. De risico inventarisatie is conform de afspraken in de SOK ter advisering aangeboden aan de IL&T. De IL&T zal op haar beurt een beoordeling van de inventarisatie geven.
		vorige status:
Kwaliteit		Provincie De interne organisatie, inclusief externe inhuur deskundigen zorgt voor een kwalitatief adequaat traject. Vanuit ministerie I&W, North Sea Port en Provincie Zeeland wordt VCB bevraagd op het op peil zijn van haar organisatorische kwaliteit. Aan de externe voorzitter van het Kwaliteitsteam, dat eerder een beoordeling heeft gemaakt, is gevraagd om die toenmalige beoordeling op te volgen en een aantal aspecten opnieuw te bekijken.
		vorige status:
Informatie		Provincie De interne informatie aan GS en PS wordt door informatiebrieven, statenvoorstellen, toelichting iedere Commissie Bestuur en speciale bijeenkomsten geregeld. Op april is aan Provinciale Staten de Samenwerkingsovereenkomst gestuurd. Door de ondertekening door alle partijen van deze overeenkomst is aan de voorwaarde van de Provincie voldaan ten aanzien van het vrijgeven van de door Provinciale Staten beschikbaar gestelde middelen voor de sanering, namelijk een ondertekende samenwerkingsovereenkomst door alle partijen.

		vorige status:	
Tijd		Provincie Met statenvoorstel DIP-163 is voor de scope uitgegaan van de totale planning voor sanering, doorlopend tot in 2021. VCB VCB meldt dat de planning met de huidige kennis is om in 2020 de sanering af te ronden. Planning per deelproject terrein fosforveilig: maart 2020 terrein, gebouwen gesloopt en terrein RA vrij: december 2020 terrein volledig gesaneerd cf. opdracht: december 2020 Hierna is nog een nazorgfase, waarin o.a. de afhandeling van de financien plaats zal vinden.	
		vorige status:	

 geen voortgang bekend

 volgens planning

 dreigt te overschrijden

 planning overschreden